

אדעליגע. ווען מ'דאסער דער קאזער אין דען אדעל-שאנד ערהעט, דאן זינד איר מינע קינדער אדעליג' - דער מאן פאם האפע בענאם זיך היערויף צו קאזער פראגן, אום איהם דיא ווארטע פאן עשקעלעס מיטצוהיילען. קאזער פראגן לאכטע אונד זאנטע: ריבענען קאן ער נומ, אונזער עשקעלעס. נוף מינעווענען, מאכען וויר איהן צום באראן. - אינד זא ווארד הערר עשקעלעס באראן. (3) נאך בענערינגע דער נאך-טען נאפאלעאנישען קייזער ווארדע אין ווען דער געהומטע קאנעס דער איראפאטישען מעכטען אבנעהאלטען. עס ווארדע דאסמאל אין ווען דיא שאנסטען פֿעסטע פֿעראנשאטלעטע - אינד דיא פֿיסטען קאנעס איר צום קאנפאניאן אינד שווא- נער דעם העררן קעניגלעך, נעמליך אין דען פֿא- לאסט דעם העררן ארנשטיין. דיא פֿירא ארנשטיין דיא שוועסטער פֿאן עשקעלעס, וואר דיא שאנס- טע דאסע אין נאנץ ווען אינד זיא ווארדע דא הערר איך פֿאן דען פֿרידמען פֿיסטען בענאנען דעם העררן עס ווארדע אים שאנסטען פֿאלאכע דעם העררן ארנשטיין אין נאכארטונגער כאל פֿעראנשאט- טעט, דער זאל וואר אין איינע ריבענען בלום- מעט-נארטען אומגעווארדעלט, וואס ניכט ווענערע אלס איינע האלבע מיליאן קאסעטע. צו דיעועס באלע וואר נוף איר דער קאזער נעקאסטען. אים מיטערנאכט בילטע עס פֿלאטעלך - אינד עס ענטפֿארטען אין איינערשטען אינד קונסט- פֿאללעס בענאנלישעס פֿיער. אונטער דיעוער העררליכען בעליבטיגן כאם דיא פֿירא פֿאן אר- שטיין אין איינעס אונזע, וועלכער פֿאן עדע- שטייגען שטארקעט, אינד אבער ווארדע דעם קאזער איינע טאכטע מיט ערפֿירשונען. דער קאזער מיטען אין עננען ווערע אונטער דאנער, אינד בלייבן פֿאם האומעל ארנשטיין קאסטען, אינד זאנטע: 'טעט נליבע איר ערשט, דאס עננעל אים האומעל זינד, דא זאכטע איר איר ערדע פֿיסטירען'.

נאנצע 'נעוועטצוק' אלס אהנעכטיג. טראמטצען נעלאנג עס דעם ניבענער, פֿיר דען אונטערקיינען נעמינדע-פרעזעס איינען ריווע-אייפֿוב פֿאן 48 שטונדען צו ערוורקען דאמט ער וויגע אנגעלע- נעהייטען ארדנען קאנען. נאך אבלייף דיעוער צייט ווארדע דער איינליקליכע בראדו מיטטעלס פֿאליצייא צור איינענאךדן בעליבטיגעט, ווא דער צו נאך ווענען מענטשן פֿירן בעוועינג נעוועטצע האט. הערר בראדו איז אין מאן אים אלטער פֿאן 62 יאהרען, אינד דא נאך סיביריען 400 מילען פֿער שוויטען צו צוהומענען ווערדען מיטטען צווייפֿעלט מאן זעהר, אב דער מאן דיא נראסע קעלטע אינד דיא שטראפאצען דיעוער היינע ווירד איסעהאלטען קאנען. ווא מאן שפֿריכט, זאל הערר בראדו אין פֿעראכט נעשאנדען ויף דען מירקען וואסען נעלעפעט צו האבען, וועסאלב דער רוישישע קאזער איבער דענען- בען איינע זאלף הארטע שטראפע פֿערהענגט האט. אב דיעס נעלעדע ווארד איר אדער ניכט, קאן מאן נאטורליך ניכט וויסען, נאכדעם קיינע נעריכטליכע אומערדוונג שטאטענענדיקען האט. א י נ ע ס נור וויס מאן, אונד דיעס איינע אינד רעכט טורונג: ווערעדע נעמליך היסלאנד אינד דיא טרקיא איינאדער אין דען הארדען לענגן - מ'ס העכט פֿאך אללעס אין ווען צו נדינען נענען! דא וועקט מאן וועדע דאס עיינע טרו- ערשעלע, דאס ווא אונטער דיא פֿערהעלטעסע זינד: 'דער ווע דעם פֿעריבאננט ווערדען!'

פֿערלאזונג
 (1) דער טריעס ע-ר-ל א-ו-ע
 ביא דער אום 13טען יענער 1876 שטאטטע- פֿינדענען דיעהינג הייערע לאזע ווארדען פֿאלינגע געוויננעמערן מיט דען בייגעוועטצטען געוויננע- סטען: נעצאנען: אינד ציאר פֿיעל דער הייסט-טרעפֿער פֿער מיט 10000 נולדען אויף נימ 6807 - פֿערנער געווינען 1000 נולדען נימ 18259 9050 - יע 200 נולדען נימ 16346 16255 13267 15123 2991 - יע 150 נולדען נימ 15617 15210 12596 4663 2953 -

(2) דער סאל ס-ל א-ז-ע
 ביא דער אום 13טען יענער 1876 שטאטטע- פֿינדענען דיעהינג הייערע לאזע ווארדען פֿאלינגע געוויננעמערן מיט דען בייגעוועטצטען געוויננע- סטען: נעצאנען: אינד ציאר פֿיעל דער הייסט-טרעפֿער פֿער מיט 40,000 נולדען אויף נימ 2828 - דער צווייטע טרעפֿער מיט 4000 נולדען נימ 70991 - אונד דער דריטטע טרעפֿער מיט יע 2,000 נולדען אויף נימ 28732 - פֿערנער געווינען יע 400 נולדען נימ 6808 1271 - יע 15910 - יע 200 נולדען יע 35526 28074 26545 23921 120 נולדען יע 53518 50131 46700 41101 1901 - יע 100 נולדען נימ 61939 48291 47148 28940 22491 17162 14674 3418 2258 74906 65624 אונד 90284

נעשעפטסבעריכט
 נעשעפטס-נעשעפטס פֿאן ווייזען ווארדען נעשעפטן פֿיעל צו מארקטע נעכראכט דער פֿעקוק וואר נימ פֿעקוקט 10000 מענערשט, דיא פֿירע וויר אום ניכטס נעשאלען.
 ווייזען פֿעקוקט 200 מענערשט, 77 ק' 10,55 פֿעקוקט 200 מענערשט, 76 ק' 10,20 פֿעקוקט 600 מענערשט, 76 ק' 10,25 פֿעקוקט 900 מענערשט, 75 ק' 10,30 פֿעקוקט 1100 מענערשט, 75 ק' 7,89 - 7,85 פֿעקוקט אונטער 10000 ליטען -

ווייזען פֿעקוקט פֿיר-יאהר 9,38 - 9,42 נולדען, האפע פֿעקוקט פֿיר-יאהר 8,50 - 8,57 נולדען, קוקוקרען פֿעקוקט פֿיר-יאהר 5,10 - 5,14 נולדען, אללעס פֿעקוקט צענענען.

ווייזען פֿיר-יאהר 238 - 235 - 106 - 112 - 120,50 - 132,25 - 131,25 - 21 - 24,75 - 161,50 - 28 - 94,50 - 18,50 - 15,25 - 14,75 - 29 - 38,25 - 13,60 - 37,50

פֿרוכט-אונד מעהל-פֿרויט-טאבעללע

פֿרויטען	קאליטעס	פֿעקוקטע	פֿעקוקטע
ווייזען נייע בנאנשע	8,25 - 8,15	728	728
"	8,55 - 8,35	737	737
"	8,85 - 8,65	746	746
"	9,35 - 9,15	755	755
"	9,75 - 9,55	764	764
"	10,15 - 9,95	773	773
"	10,35 - 10,25	782	782
ווייזען נייע פֿעקוקטע	8,55 - 8,35	728	728
"	8,85 - 8,65	737	737
"	9,15 - 8,95	746	746
"	9,55 - 9,35	755	755
"	9,95 - 9,75	764	764
"	10,25 - 10,05	773	773
"	10,35 - 9,95	782	782
ווייזען נייע פֿעקוקטע	8,15 - 8,05	728	728
"	8,45 - 8,25	737	737
"	8,75 - 8,55	746	746
"	9,05 - 8,95	755	755
"	9,65 - 9,45	764	764
"	10,05 - 9,85	773	773
"	10,25 - 10,15	782	782
ווייזען נייע פֿעקוקטע	8,55 - 8,35	728	728
"	8,85 - 8,65	737	737
"	9,15 - 8,95	746	746
"	9,55 - 9,35	755	755
"	9,95 - 9,75	764	764
"	10,25 - 10,05	773	773
"	10,35 - 9,95	782	782

פֿרוכט-אונד מעהל-פֿרויט-טאבעללע

פֿרויטען	קאליטעס	פֿעקוקטע	פֿעקוקטע
ווייזען נייע בנאנשע	8,25 - 8,15	728	728
"	8,55 - 8,35	737	737
"	8,85 - 8,65	746	746
"	9,35 - 9,15	755	755
"	9,75 - 9,55	764	764
"	10,15 - 9,95	773	773
"	10,35 - 10,25	782	782
ווייזען נייע פֿעקוקטע	8,55 - 8,35	728	728
"	8,85 - 8,65	737	737
"	9,15 - 8,95	746	746
"	9,55 - 9,35	755	755
"	9,95 - 9,75	764	764
"	10,25 - 10,05	773	773
"	10,35 - 9,95	782	782
ווייזען נייע פֿעקוקטע	8,15 - 8,05	728	728
"	8,45 - 8,25	737	737
"	8,75 - 8,55	746	746
"	9,05 - 8,95	755	755
"	9,65 - 9,45	764	764
"	10,05 - 9,85	773	773
"	10,25 - 10,15	782	782
ווייזען נייע פֿעקוקטע	8,55 - 8,35	728	728
"	8,85 - 8,65	737	737
"	9,15 - 8,95	746	746
"	9,55 - 9,35	755	755
"	9,95 - 9,75	764	764
"	10,25 - 10,05	773	773
"	10,35 - 9,95	782	782

קוויט-טאבעללע פֿאם 18 יענער

פֿרויטען	קאליטעס	פֿעקוקטע	פֿעקוקטע
ווייזען נייע בנאנשע	8,25 - 8,15	728	728
"	8,55 - 8,35	737	737
"	8,85 - 8,65	746	746
"	9,35 - 9,15	755	755
"	9,75 - 9,55	764	764
"	10,15 - 9,95	773	773
"	10,35 - 10,25	782	782
ווייזען נייע פֿעקוקטע	8,55 - 8,35	728	728
"	8,85 - 8,65	737	737
"	9,15 - 8,95	746	746
"	9,55 - 9,35	755	755
"	9,95 - 9,75	764	764
"	10,25 - 10,05	773	773
"	10,35 - 9,95	782	782
ווייזען נייע פֿעקוקטע	8,15 - 8,05	728	728
"	8,45 - 8,25	737	737
"	8,75 - 8,55	746	746
"	9,05 - 8,95	755	755
"	9,65 - 9,45	764	764
"	10,05 - 9,85	773	773
"	10,25 - 10,15	782	782
ווייזען נייע פֿעקוקטע	8,55 - 8,35	728	728
"	8,85 - 8,65	737	737
"	9,15 - 8,95	746	746
"	9,55 - 9,35	755	755
"	9,95 - 9,75	764	764
"	10,25 - 10,05	773	773
"	10,35 - 9,95	782	782

נלויך נאך עראשטונג דער זיטונג ווארדע
דיא אבשטימטונג איבער דאס פערזואאלטונגס-גע-
זעטן פארענאממען, און דיעזער אבשטימטונג
האבען נאטורליך דיא קראאטישען דעפוטירטען
קיינען אנגעהיל ווייל דאס געזעטן פיר קראאטיען
וועלכעס זיי איינגען לאנדרא: האט קיינע-
טניקייט האבען ווירד, עס זאלטע דאדער דיא
אבשטימטונג בלאס אינטער 409 דעפוטירטען
שטאטפירינדען, נון שטעללט עס זיך אבער הע-
רויס, דאס 126 דעפוטירטע פעהלטען, איין טהייל
פאר דיטען דעפוטירטען וואר היינט נאר ניכט צויר
זיטונג נעקאממען איין אנדערער טהייל הונגע-
ענטפערטעס זיך שטעלן פאר פארזאמלען דער אב-
שטימטונג, עס ווארען דינס זאלבע דעפוטירטע
דיא, מיט דעם געזעטע ניכט צופירערען, דאך
ניכט געגען דאס דאסזעלבע שטיממען וואלטרע-
פאר דען אים היינע צירוקגעבליבענע 283 דעפ-
טירטען שטיממען 217 פיר, 66 הונגענען געגען
דאס פערזואאלטונגס-געזעטן, דאס געזעטן איז
אלא מיט איינער שטיממע-מעהרהייט פאר 151
שטיממען אנגעמאמען ווארדען, נון פיהרעט דיא
אויסערסט-לינקע-פארטייא אייך איין ציעמליך לע-
זעליכעס שטימעל אייך, דער פיהרער היינע
פארטייא פערקלערט נעמליך: ער איז וועט פאר-
טייא וואלען פיר היינעם שלעכטע געזעטן ניכט
מיט פערזאנליכען וויר, טאנע דיא היינע
אלליין היינע ווערע אייך דעם געזעטען האבען,
היינע ערהאט זיך זאמען ווען אנדערע האבן
דויערען אויסערסט-לינקען, דיא מיט איהם דאס
היינע פערליכענען אינען אייך דיא נאללעדיגע זיך בע-
האבען, אים פאר דאס אים דיא ווייטערען פער-
האנדלונגען איבער דיא איינעלענען פארזאמלע-
דעם פערזואאלטונגס-געזעטעס צוטייען צו האנגען,
אלס דיא אויסערסט-לינקען בעדייטען אייך דער
נאללעדיגע זיך בעפארדערען, האבען אלע דעפוטיר-
טען ווער הערענדיך, דער היינע-פיהרער
מיסא, דער איממער איינען גוטען ווייטן ביא דער
האנד האט, זאמען צום פראנצע-מיניסטער סענל:
"בלויקע דאך אייך דיא נאללעדיגע היינע, עס האט
זיך דארט אבען איין אויסערסט-לינקעס "אבער-
היינע געבילדעטע"

נון בענאנען דיא בעדאנהייטען איבער דיא
איינעלענען פארזאמלע, ציערעס גערופען דער
אלטע שערדען דיא דאס ווארט: ער זאמען:
"אייך האבע ניכט פיר דאס פערזואאלטונגס-געזעטן
דער היינע וועט געשטימט ווייל אייך עס אייך פיר
דיא קאמיטאטע ניכט אלס פאסענדיג בעדאנע-
דיא אבער אייך שטיממע דאך ניכט געגען

קייס האט שרעדיג ווען אנטראג געלאסן
סען, אלס מיניסטער-פירערענע מיסא זיך ארויפגע-
פאר וויינע וועט ערהאט, מאן ערשטע עס איהם
אין דאס ער פאר דער ערדע שרעדיגס ווער אינ-
אנגעניגעם בעדייטען ווארדע, ער זאמען דאדער-
מיט עטוואס בארער שטיממע: "דען און-
טראג שרעדיגס מאן אייך ניכט אנגענומען, אייך
קאנען עס ניכט צענעמען, דאס דיא שטארטע איינע
אויסנארטע בילדען וואלטרע, ווען דיא קאמיטאטע
זיך דעם נייען פערזואאלטונגס-געזעטע אנטער-
ווערען מיסען, און ווערדע דאך דען שטאר-
טען קיינע, ערשטרא-ווארט, בעדייטען לאסען,
מך פערדרייעט עס נור, דאס שרעדיג, דער היי-
נע וועט געמאכטע ניכט אלס "אפגענער פיינע"

זינע מיטגעמאכט, יעצט קאמען אייך פאר שטאמפארד,
דאס וואר דאס איינע לופט! אבער נעמליך, היינע ביא
דען וויינע ווען וואל עס בעסטען ווערדען!"

נון וועטען ווארס איהם איהר מיר דאס ניכט נלויך
נעמאטן יא אייך וועט איהר ערשטעליר דעמען אנה ווען
איהר מיר איינע אנטהייל נעמען ווערדען, וואלטרע
אייך אלע געזעטענע גענייט ווערדען!"

פלאטעליך ווארדען טויטעט פיהרעס שטעלע איהל-
טען עפעס אים דעם היינע הוינט, איהר בענאט זיך פאר
דאס דריקעס אין דאס שולאס, איהר פערזאנלע איינלאס
צום ריכטיגען, דיא ווא איהם עטוואס וויכטיגעס מיטגעמא-
לען האטען.

XIII. דיא אוינגליקס-טאנע.

אס שטעטען אבער דעם 16 מערץ 1190 זאס דען
יוספ ביא ווערדע ברויט ביא וועלכען נון אייך דיא אלטע
טרייע אנא געזעסען, דיא אווערען קעזען אים דען
ערשטען קאפיטעלן היינע געשטעט בענאנעט איהם, דיא
אלטע אנא האטען איהרען זאמן פעסער נאר ווארן בע-
נליישטע, דיא אייך עפעס צום מאנטשאט דעם קאניליכען
שולאסעס געהארטע, אנא וואר אויסגאסטרען, אלס ווא
פאס שארע דער הוי איהר דער מלכה הארען, דיא איילטע
דאדער צו דרסה, אום וועינטעסעס ביא היינע איינען
טראס צו פירען.

דיא היינע נשע אנא (זאנעס דרסה, נאכדעם ווא
דער אלטען אנא אלע אוינגליקס-פאלע ערעהלטען)
אייך פירשטע, דאס נאך ערנעמען קאפיטען ווירד, דיא
קייז-פארטייא וואלטרע ווערדע איבער אום העיפאללעך."

איינשטימט, ווען זיין אנטראג דורכגעגען, ווארדע
יא אהנעדין דאס זאנעט היינע פארליבענענע
פערזואאלטונגס-געזעטן בלאס איינע "אויסגעהייט"
בילדען, דאס היינעס אלוא זאנעל: "מאן האט איין
געזעטען דורך שטיממע-מעהרהייט צו שטארטע
קאממען לאסען, אום דאסזעלבע שפעטער דורך
זאלבע אנה דא ניכטען צו פאללע צו ביינע, איהר
ווארט האט היינע? מיטע זיך דיא היינע ווען
אין דיא איינערען אנגעלעגענהייטען דער שטארטע-
ווען ווילל יא נור דיא אויסערע פערזואאלטונג רע-
נעליך אנה דא ניכטען דאך קיינען אנטעשיעד
צווישען קאמיטאטען איהר שטארטען, אייך ערזוכע
דאדער דאס הויז דען אנטראג מינעס פיינעס
שרעדיג ער זען צו וואלטרע."

השנה 20-טן עניני

אין דער געשרייען רייכטאטאס - בענאנע
ווארדע איבער דיא נייע געזעטע אנדערע בעדא-
היינע, דער פראנצע-מיניסטער ווילל נעמליך מיט
דעם ערשטען טהיילע דער נייען געזעטע-אנלעדיגע
איינע טהייל יענער טאטע-טייען פאם 158 מיליא-
איינע-אנלעדיגען אינלאזען, דיא דער שטאט פיר
יענע אלטען טאטע-טייען נאכע פערזענלענען
צעהלען מיט ביא היינע דערהיינע העלט
היינע מארין ווארמאן איינע נאכאיינע דענע
וועלכע פאר אלע דעפוטירטען מיט לעבדאסעס
דיא פאללע איינעלענע ווארדע, היינע וואר-
דען דיא בעדאנהייטען איבער דאס נייע פערזואאל-
טונגס-געזעטע פארטענעטעטע.

פערזענלע ניאניקייטען.

* (דער פריערע פאר דער
ט ה י ע י) פערקאנטיך האבען דיא ראכטיגער
פאר צייטען מער נעלעכטע אלס פארטוירט, דיא
זאסען דען זאנען טאן צווישען דען פיער ווערדען
איהרע שרעדיג - שטימע איהר וואסען ניכט
וואס אין דער אויסגע-וועלט פארזעהט, אלס נון
דער ערשטע נאכאלטראן אים אהרע 1812 דען נרא-
טען קרייע גענון היסאנר אנטענאממען האטען,
קיינע ער אס, 16 יולי יענעס אהרעס אן דער
פירטע ווערדע דראסען ארמען און יוליא איהר,
דאס יאר געהארטע אן איינעם שבת אנה אן דעם,
וועלכען היינע דער וויליאמער ראכטיגער איינע
נע-נאכאיינע "דרשה" אין וועלכער ער אים איה-
נע (סקינ) נאכן היינע פיינע ווערדע האטען דיא
יעטעט דער איינעשטארטע פיינע פיערע ערד-
שע אנה דאס היינע פיינע-עמען צוטייען נור משהס
צוטייען בעדייטען. - דער ראכטיגער האט יא קיינע
צוטייען נעלענען אנה מיט נעמאנעס פארטוירט.

אייך האפען (זאנעס אנה) ווא ווערדען יעצט
ניכט קאממען, דיא ווא פאר דען פארויסט-מאסינעלען דעם
קיינען אפגען האטען, וואס קאנען יא מיט דעזען
ווערדען אנפאנגען דיא שילד-טייען ווער ביים ביישאף אים
קאניליכען שטאטע - אנה דען אנדערען קאסטאריקווען
ווערדעס איהר דאך מיטגענעמען.
יא ביי צום סינאנעס (זאנעס דרסה): אבער ווא-
הין ווערדען וויר פאר דאס אים נעקען? היינעס נעחייט-
ניס האט אום וואסען נאך ניכט מיטגענומען.
יא עקקענע אייך דאך איינע עכט ווייבליכע שוועסע
אן היינע ליבענע דרסה (זאנעס דון יוספ), איהר קאנעט
איהר דאך איהר נייערע וויר?

ניכט אים נייערע ווארדען אים בעקומערעם
פיר מינע קראנקע שטימע, וויכטע אייך היינע פראנע, איהם
עס איין ווייטע ווען דען מאן דיא פראנען מיס? איהר אין
היינע נאס האט מאן ניכט אן אלעס דעקען קאנען,
איהר וואס דיא געווענען וואר איהרע נשטעט טרוק וויר
פיר קראנקע אנהויפ-היינע וויר?
ווייך בעדייטען, מינע דרסה (זאנעס דון יוספ)
יאסען איהר אייך אן דיא קראנקע נעמליך, דען ער
לאסט אויבערלאזן, וואס עס נאכדען איהר - פראנע-בעסטען
אנה נעשטען בעדייטען האטען, אייביגעס האבען וויר יא
אונזערע קוויטשאפטע איינעוויקעט, דיא ווערדע נאך ניר-
נענע דען פיינע, היינע ניכט קאנען איהר הויזן שולאסען!
היינע וואר דון יוספ באכאטער, איהר דרסה איהם
מיט דער טרייען אנא צירוקגעבליבען, אלס נון דיא אלטע
אוינלאס דאס נאכמאחל ביאטע, דיא בעשטיקעטע אנא,
דאס אוינלאס צוטייען איהר אוינלאזען אנה נאכדענקענדי